

**Татар телендә гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен  
татар теленнән олимпиада биремнәренен ҖАВАПЛАРЫ**

**2025-2026 нчы уку елы**

**5 нче сыйныф**

**Максималь балл – 58**

**I. ТЕСТ (20 балл)**

|   |   |   |   |   |   |   |   |   |    |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 1 | 2 | 4 | 3 | 2 | 3 | 3 | 3 | 2 | 3  |

**II. Теоретик бирем.**

Шигырьне укыгыз. Аерып бирелгән 1 зат берлек сандагы фигыльләрнең тиешле кушымчаларын языгыз. Хикәя фигыль турында белгәннәрегезне языгыз. **(10 балл) 4+ 6**

Фәннәр **укыйм** мәктәбемдә –

Тырышып белем **алам**.

Туган телемне яратам,

Тукайны укып **беләм**.

Беләсегез килсә, быел

Мин бишенчегә керәм.

Алдымда күпме мәсьәлә

Җавабын үзем чишәм.

Йолдызлар серен ачарга

**Чакыра** мине жиһан.

Укучы хикәя фигыль турында мәктәп программасы, дәреслекләрдә бирелгән материалны мөмкин кадәр тулы чагылдырган очракта, биремгә иң югары балл **(6)** куела. Төгәлсезлекләрнең күләменә карап, баллар саны киметелә. Мәгълүмат бөтенләй булмаган очракта, укучыга 0 балл куела.

**III. Уйлагыз һәм җавапларны языгыз.**

Бирелгән сүзләргә берәр хәрәф өстәп, тамырдаш сүз ясагыз, ул сүзләрне языгыз. **(5 балл)**

Тара- - тарак

Бизә- - бизәк

Аш - аша

Илә- иләк

Ела- - елак

**IV. Гамәли-ижади бирем.**

1. Фразеологик әйтелмә һәм аның мәгънәсен тәңгәлләштерегез, җавапны саннар белән языгыз. **(5 балл)**

|                       |            |
|-----------------------|------------|
| А) трай тибү          | 1) ачулану |
| Ә) авызы колакка житү | 2) эшләмәү |
| Б) пыр туздыру        | 3) курку   |
| В) күз буяу           | 4) алдау   |
| Г) хафага төшү        | 5) шатлану |

**Җавап :** \_\_\_\_\_**25143**\_\_\_\_\_

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрефләрне куегыз. (4 балл)

Алланып таңнарның алына,  
Нур булып кешелек таңына,  
Жыр булып үрелеп күңелгә,  
Кил безгә, Яңа ел, кил безгә!  
Кояшлы көннәрнең жылысын,  
Бәхетнең, шатлыкның олысын  
Күтәреп көннәрнең иңенә,  
Рәхим ит Туган ил түренә! (Э. Мәэминова)

3. *Кояшлы көннәрнең жылысын* юлындагы сүзләрне антонимнарына үзгәртеп языгыз. (3 балл)

**Болытлы төннәрнең салкынын**

---

4. Беренче куплеттан тамырдаш сүзләрне күчереп алыгыз, сүзләрнең тамырын шартлы билгеләп белән күрсәтегез. (3 балл)

**Алланып, алына, ал - тамыр**

5. “Нәрсә ул матурлык?” темасына 7-8 жөмлөдән торган инша языгыз. (8 балл)